

Nooreh

(Nooreh)

reżyseria

Ashish Pandey

Indie, 2018

22 min.

Tłem filmu są walki w Kotlinie Kaszmirskiej, na granicy Indii i Pakistanu. W nocy cała wioska słyszy strzały i wybuchy. Nooreh dochodzi do niesamowitego wniosku, że wymiana ognia ustanie, jeśli tylko uda się jej nie usnąć.

9+

Historia konfliktu o Kaszmir (w dwóch słowach)

Po ogłoszeniu niepodległości przez Indie i Pakistan (od Wielkiej Brytanii, po zakończeniu czasów kolonializmu) graniczny region Kaszmiru stał się przedmiotem sporu obu tych państw. W latach 40. podzielono go na dwie części: Kotlina Kaszmirska należy do Indii, natomiast regiony Azad Dżammu i Kaszmir do Pakistanu. Działania zbrojne trwają tam jednak do dzisiaj, a Kaszmir używany jest nie tylko jako punkt przetargowy przy okazji innych konfliktów w regionie, ale również jako miejsce działań separatystów.

W samym filmie walki w Dolinie Kaszmiru są ważnym, ale odległym tłem wydarzeń. W żadnym momencie nie są pokazane sceny pełne napięcia czy drastycznych obrazów zawierających broń, krew, czy śmierć. Bohaterowie jednak są świadomi niebezpieczeństwa i stykają się z jego konsekwencjami na co dzień.

Dzieci i wojna

Codziennosc w Dolinie Kaszmiru to dla jego mieszkańców odgłosy strzałów i dojmująca bliskość konfliktu zbrojnego. Warto zwrócić uwagę, że zarówno dorośli jak i dzieci nie reagują panicznie, gdy w pobliżu rozchodzą się dźwięki prowadzonych działań wojskowych lub gdy pojawia się wizja przeniesienia szkoły w bezpieczniejsze miejsce. Dziewczynki liczą dziury po kulach w ścianie, mijają posterunek wojskowy, pytając o żołnierza z wąsami (poufale nazywając go „wujkiem”, co jest w tej części świata przyjęte). Dla nas być może niewyobrażalne, codzienne życie w pobliżu frontu to rzeczywistość dla wielu ludzi, w tym dla rówieśników młodych widzów.

Myślenie magiczne i odpowiedzialność

Przekonanie Nooreh, że może powstrzymać wymianę ognia jest przykładem myślenia magicznego, w którym jeden element (brak snu) wpływa na rzeczywistość w sposób, który można wyjaśnić tylko nieracjonalnymi argumentami. Należy zauważyć, że Nooreh jest gotowa ponieść ofiarę, wystawić swój organizm i swoje życie na ciężką próbę, ponieważ to jest rozumiane przez nią jako zapłata za pożądany

rezultat (zaprzestanie walk). Bierze się to z głębokiej chęci sprawczości w tej beznadziejnej, bo całkowicie niezależnej od dziewczynki sytuacji. Jej marzenie ma wymiar głęboko pacyfistyczny i humanitarny. Dzieci często mierzą się z bezsilnością, gdyż ich wpływ na otaczający świat jest stosunkowo niewielki, a ich pragnienia bywają duże – chociaż nie muszą być osadzone w globalnym kontekście tak, jak jest to pokazane w filmie. Zauważenie często mylnej korelacji (strzały odzywają się, gdy Nooreh zamyka oczy) może być podstawą dla ich działań, często na ich skalę heroicznych, ale ostatecznie skazanych na niepowodzenie. W takiej sytuacji pomocne może być nie tylko wyjaśnienie realnych kontekstów i zależności, ale również docenienie tego, co powoduje dziećmi, wykazanie zrozumienia dla ich intencji.

Ashish Pandey, reżyser o filmie

Dzieci marzą o pięknym świecie, nie zdając sobie sprawy jak bardzo jest podzielony i jak bardzo dąży do samozniszczenia. W tych niepewnych i trudnych czasach warto patrzeć na świat oczami pełnymi nadziei, oczami Nooreh.

PROPOZYCJE NA ZAJĘCIA FILMOWE

Przed projekcją

Omówienie tła historycznego i geograficznego

Zapowiedz uczestnikom, że ważnym tłem filmu są walki zbrojne w regionie Kaszmiru i że na ekranie pojawią się żołnierze oraz słychać będzie strzały. Tło historyczne tego realnego i współczesnego konfliktu jest krótko opisane w zagadnieniach do filmu. Znajdźcie Kaszmir na mapie, żeby umiejscowić przedstawione wydarzenia. Warto zaznaczyć, że wojna to nie tylko ogień walki w okopach. Na całym świecie w regionach, na których regularnie prowadzone są działania wojenne, mieszkają normalni ludzie. Ich życie jest podobne do naszego: pokazane w filmie dziewczynki budzą się rano i idą do szkoły. Obserwacje na temat ich codzienności można rozszerzyć po projekcji (przy zebraniu faktów świata przedstawionego).

Po projekcji

Omówienie świata przedstawionego

Poproszenie uczestników zajęć o streszczenie filmu z uwzględnieniem wszystkich ważnych elementów świata przedstawionego pozwala na uporządkowanie swoich wrażeń po filmie i zwiększa szanse, że wszyscy w grupie zrozumieli warstwę fabularną. Jest to konieczny punkt wyjścia do analizy filmowej, interpretacji i indywidualnych przemyśleń.

- ★ Poproś ochotników o streszczenie filmu oraz o wymienienie i krótki opis bohaterów.
- ★ Upewnij się, że zrozumieli, co zaobserwowała Nooreh i dlaczego postanowiła nie spać w nocy.
- ★ Zastanówcie się nad codziennością bohaterów filmowych.

○ Co macie z nimi wspólnego?

Przykładowo: przyjaźnie, chodzenie do szkoły, naukę, gry w czasie przerwy, witanie się z sąsiadami, prośby rodziców o pójście spać.

○ Co wyróżnia życie dzieci w strefie konfliktu?

Przykładowo: odgłosy strzałów i walk, ogłoszenie w czasie lekcji o możliwości zamknięcia i przeniesienia szkoły, liczenie dziur po kulach w murze, bycie świadkiem żałoby po kimś, kto zginął w walkach, mijanie posterunku wojskowego w drodze do szkoły

- ★ Zapytaj, jakie według uczestników są najważniejsze motywy w filmie: tematy lub sceny, które najbardziej ich poruszyły lub co według nich chcieli pokazać czy zakomunikować twórcy tego krótkiego metrażu. Wszystkie propozycje powinny zostać zaakceptowane, mogą też zostać spisane.

Po projekcji

Dyskusja

- ★ Jak interpretujecie zachowanie Nooreh? Dlaczego postanowiła nie spać? Jak to się odbiło na jej codziennym życiu?
- ★ Czy fakt, że miała oczy otwarte rzeczywiście wpływał na trwające działania wojenne? Dlaczego według was Nooreh w to uwierzyła? Czy chciała zaprzestania walk? Czy czuła się odpowiedzialna?
- ★ Czy macie swoje przykłady podobnego (magicznego) myślenia? Mogą być oczywiście o wiele mniejszej wagi niż przedstawione w filmie. Czy zaobserwowaliście kiedyś zależność między zupełnie niezwiązanymi zjawiskami (przykładowo: jeśli nie zjem do końca śniadania, autobus do szkoły się spóźni) i postanowiliście pobawić się w zaklinanie rzeczywistości?